

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τήν Δευτέραν, 23ην Ὀκτωβρίου / 5ην Νοεμβρίου 2018, ἐωρτάσθη ὑπό τοῦ Πατριαρχείου ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου εἰς τόν ἐπ' ὀνόματι ἱερὸν αὐτοῦ Καθεδρικὸν Ναόν, τόν κείμενον μεταξύ τῆς Ἀγιοταφίτικῆς Ἀδελφότητος καὶ τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἀποτελοῦντα τὴν ἐσωτερικὴν διάβασιν αὐτῶν.

Τόν ἔνδοξον ἅγιον τοῦτον ἡ Ἐκκλησία ἐορτάζει ὡς Ἀδελφόθεον, ἥτοι ὡς ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου κατὰ σάρκα, ἐπειδὴ οὗτος ἦτο κατὰ σάρκα υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Νόμον κοινωνικῶς ἐθερωρεῖτο ὡς ὁ πατήρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ μνήστῳ τῆς Θεοτόκου.

Τοῦτον ἐορτάζει ἡ ἐκκλησία καὶ ὡς πρῶτον Ἐπίσκοπον τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων καὶ συγγραφέα ἐπιστολῆς ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ, ὡς Πρόεδρον τῆς Ἀποστολικῆς Συνόδου τοῦ 49 μ.Χ. καὶ ὡς δίκαιον φονευθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐπειδὴ ἐκήρυττε τὸν Ἰησοῦν ὡς τὸν Χριστόν.

Τῆς ἐορτῆς ταύτης προεξῆρξεν ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ἀφ' ἐσπέρας καὶ ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ τὴν πρωΐαν ὁ Μακαριώτατος Πατήρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συλλειτουργούντων Αὐτῷ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Πέλλης κ. Φιλουμένου καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Ἀγιοταφίτῶν Ἱερομονάχων καὶ Ἀραβοφώνων Πρεσβυτέρων, τοῦ ἐφημερίου τοῦ Ναοῦ τούτου Πρεσβυτέρου π. Φάραχ Μπαντούρ καὶ τοῦ Ἀρχidiaκόνου π. Μάρκου καὶ τοῦ διακόνου π. Χάδερ, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Χρήστου Σοφianoπούλου, ψάλλοντος τοῦ Πρωτοψάλτου κ. Κωνσταντίνου Σπυροπούλου καὶ προσευχομένου εὐσεβοῦς ἐκκλησιάσματος.

Μετά τὴν θείαν Λειτουργίαν ὁ Μακαριώτατος ἀνῆλθεν ἐνδεδυμένος πλήρη Ἀρχιερατικὴν στολὴν εἰς τὰ δώματα τοῦ Ναοῦ τούτου, ἔνθα τῇ συνοδείᾳ τῶν Ἀγιοταφίτῶν ἀνῆλθον πάντες εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, διαβάντες διὰ τῆς πύλης τοῦ μοναστηρίου καὶ λαβόντες τὸ παραδοσιακὸν ἀρτίδιον εὐλογίας ὑπὸ τῆς ὑπευθύνου τοῦ ἀρτοποιείου μοναχῆς Σεραφείμας.

Εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἀνεπέμφθη δέησις καὶ μετὰ τὸν Πολυχρονισμόν, ὁ Μακαριώτατος ἠύχθη χρόνια πολλά, ἔδωκεν εἰς τοὺς Ἐπιτρόπους τὴν κλεῖδα τοῦ Ναοῦ καὶ προσεφώνησε τὸ ἐκκλησίασμα διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ ἑλληνιστί:

«Δίκαιοι δέ κληρονομήσουσι γῆν καὶ κατασκηνώσουσιν εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐπ' αὐτῆς», ἀναφωνεῖ ὁ ψαλμωδός (Ψαλμ. 36,29).

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

εὐλαβεῖς Χριστιανοί καὶ προσκυνηταί,

Μετ' εὐφροσύνης συνήλθομεν σήμερον ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ Ναῷ, ἵνα τιμήσωμεν τὸ μνημόσυνον τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος καὶ Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου καὶ

πρώτου Ἱεράρχου τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων.

Ὁ ἅγιος Ἰάκωβος δίκαιος ὢν κατέστη κληρονόμος τῆς ἱερᾶς γῆς τῆς Παλαιστίνης καί παντοτινός κάτοικος αὐτῆς «εἰς αἰῶνα αἰῶνος», διά μέσου τῶν διαδόχων αὐτοῦ δηλονότι τῶν Ἱεραρχῶν Ἐπισκόπων καί Πατριαρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων.

Καί τήν μέν ἀποστολικήν Αὐτοῦ διακονίαν ὡς πρώτου Ἱεράρχου τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, ἀλλά καί ὡς μονίμου εἰς τοὺς αἰῶνας κατασκηνωτοῦ ἐν τῇ ἀγίᾳ γῇ, ἐπεσφράγισε τό μαρτυρικόν ὑπέρ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ αἷμα αὐτοῦ. Τό δέ σωτηριῶδες κήρυγμα τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐνανθρωπήσεως τοῦ θεοῦ Λόγου πίστεως, μαρτυρεῖ ἡ θεόπνευστος καί ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰακώβου συγγραφεῖσα καθολικὴ ἐπιστολή, τῆς ὁποίας τό περιεχόμενον τῆς διδασκαλίας ἔχει ὡς πηγὴν καί κορύφωμα τήν πίστιν, τοὺς πειρασμούς καί τήν ὑπομονήν.

«Πᾶσαν χαρὰν ἠγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, γινώσκοντες ὅτι τό δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν», (Ἰακ. 1, 2-3) ἐπιστέλλει ὁ ἅγιος Ἰάκωβος. Καί ἀναλυτικώτερον: «Θά χαίρετε δέ εἰς τὰς θλίψεις καί τοὺς πειρασμούς αὐτοῦς, ὅταν ἔχετε τήν γνῶσιν, ὅτι τό νά δοκιμάζεται ἡ πίστις σας διά τῶν θλίψεων δημιουργεῖ ὡς ἀποτέλεσμα ἀσφαλές καί πλήρες σταθεράν ὑπομονήν».

Ἑρμηνεύων τοὺς λόγους τούτους ὁ ἅγιος Οἰκουμένιος λέγει: «Οὐ γάρ ἐστὶν ἐκτός γυμνασίων οὔτε κοσμικῶν, οὔτε τῶν κατὰ θεόν [γυμνασίων] στεφάνων ἀξιωθῆναι». Πρὸς τοῦτο ἐπικαλεῖται τοὺς λόγους τῆς «Σοφίας Σειράχ»: «Τέκνον, εἰ προσέρχῃ δουλεύειν Κυρίῳ θεῷ, ἐτοίμασον τήν ψυχὴν σου εἰς πειρασμόν», (Σοφ. Σειράχ, 2,1)· καί τοὺς Κυριακοὺς λόγους: «ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε, ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τόν κόσμον», (Ἰωάν. 16,33). Καί «Στενὴ καί τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τήν ζωήν», (Ματθ. 7,14).

Κατὰ τόν ἅγιον Ἰάκωβον, ἡ πίστις δέν πρέπει νά περιορίζηται μόνον εἰς τό «δοκίμιον» αὐτῆς τούτέστιν τήν θλίψιν καί τήν ὑπομονήν μόνον, ἀλλὰ καί εἰς τήν ἐπιτέλεσιν ἔργων ἀγαθῶν καί θεαρέστων. «Τί τό ὄφελος, ἀδελφοί μου, διερωτᾶται ὁ ἅγιος Ἰάκωβος, ἐάν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δέ μή ἔχῃ, μή δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν»; (Ἰακ. 2,14).

Σχολιάζων τοὺς λόγους τούτους τοῦ ἁγίου Ἰακώβου, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέγει: «Τήν πίστιν ἔργον ἐκάλεσεν [ὁ ἅγιος Ἰάκωβος]. Οὐκοῦν ἅμα ἐπίστευσας, ἅμα καί τοῖς ἔργοις ἐκόσμησας, οὐχ ὅτι ἐλλείπη πρὸς τὰ ἔργα, ἀλλὰ ὅτι καθ' ἐαυτὴν πίστις πλήρης ἐστὶν ἀγαθῶν ἔργων. Τὰ ἔργα εἰς ἀνθρώπους καί ἐξ ἀνθρώπων, ἡ δέ πίστις ἐξ ἀνθρώπων πρὸς θεόν. Ἡ πίστις δεῖ μὲν τοῖς ἔργοις τρέφεσθαι, δεῖ δέ πρό τῶν ἔργων τήν πίστιν ἐνδύεσθαι».

Μέ ἄλλα λόγια, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, τὰ ἔργα εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ζωντανεύουν τήν πίστιν. Καί τοῦτο, διότι ὅπως τό σῶμα χωρὶς τήν ψυχὴν εἶναι νεκρόν, ἔτσι καί ἡ πίστις χωρὶς τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς, δέν εἶναι πίστις ζωντανή, ἀλλὰ νεκρά, ὡς διδάσκει ὁ ἅγιος Ἰάκωβος λέγων: «Ὡπερ γάρ τό σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν, οὕτω καί ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστὶ», (Ἰακώβ. 2,26).

Ὁ ἅγιος Ἰάκωβος, ὁ ὁποῖος δι' ὅλης τῆς Καθολικῆς αὐτοῦ ἐπιστολῆς ὁμιλεῖ μετα κύρους καί αὐθεντίας ἐθεωρεῖτο ὁ στῦλος τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τήν μαρτυρίαν τοῦ

Ἀποστόλου Παύλου ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῇ αὐτοῦ. (Γαλ. 2,9).

Ἀναμφιβόλως ὁ θεάδελφος Ἰάκωβος παραμένει «ὁ στῦλος» καί τό «ἔρεισμα» τῆς Ἐκκλησίας καί μάλιστα τῆς τῶν Ἱεροσολύμων, διότι ἐγένετο κοινωνός τοῦ σταυρικοῦ μαρτυρίου τοῦ Χριστοῦ, δηλονότι τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ αἵματος Αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου (αἵματος) ἐτέθη τό θεμέλιον τῆς Ἐκκλησίας.

Μέ ἄλλα λόγια, ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ἀποτελεῖ τόν θεμέλιον λίθον, τοῦ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καί Σωτῆρος Θεοῦ, συσταθέντος ἱεροῦ θεσμοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διαδοχῆς, ὡς μαρτυρεῖ καί ὁ θεῖος Παῦλος λέγων: «ἔθετο ὁ Θεός ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους», (Α΄ Κορ. 12, 28). Τῶν ἀποστόλων δέ τούτων ἄμεσοι διάδοχοι εἶναι οἱ προκαθήμενοι τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων ἡμῶν Ἐκκλησιῶν.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ θεσμός τῆς «Ἀποστολικῆς Διαδοχῆς» ἀποτελεῖ τήν ἐγγύησιν τῆς διαφυλάξεως τῶν φυσικῶν καί πνευματικῶν ὁρίων, ἐντός τῶν ὁποίων ζῇ καί ὑπάρχει τό μυστικόν σῶμα τοῦ Χριστοῦ, δηλονότι τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ. «Αὐτός γάρ ἐστίν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας», (Κολ. 1,18) κηρύττει ὁ θεῖος Παῦλος. «Ἀληθινοὶ Χριστιανοὶ εἴμεθα, λέγει ὁ σύγχρονος ἅγιος Πορφύριος, «ὅταν αἰσθανώμεθα βαθιά ὅτι εἴμαστε μέλη τοῦ μυστικοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τῆς Ἐκκλησίας, μέ μίαν συνεχῆ σχέσιν ἀγάπης. Ὅταν ζοῦμε ἐνωμένοι ἐν Χριστῷ, δηλαδή ὅταν ζοῦμε τήν ἐνότητα μέσα στήν Ἐκκλησίαν Του, μέ τό αἶσθημα τοῦ ἐνός. Γιά αὐτό ὁ Χριστός προσεύχεται στόν Πατέρα Του λέγοντας, «ἵνα ὧσι ἔν», (Ἰωάν. 17, 11-12). Αὐτό εἶναι τό μεγαλύτερο βάθος, ἡ μεγαλύτερη ἔννοια πού ἔχει ἡ Ἐκκλησία. Ἐκεῖ βρίσκεται τό μυστήριον· νά ἐνωθοῦν ὅλοι σάν ἓνας ἄνθρωπος ἐν Θεῷ».

Ὁ θεσμός τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς ζωοποιεῖται διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τοῦ ἐνεργουμένου ἐν τῇ λογικῇ λατρείᾳ τῆς ἐκκλησίας, δηλονότι τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας. Διὰ τοῦτο ὁ ἅγιος Ἰάκωβος προτρέπει τοὺς πιστοὺς νά προσεύχωνται. «Εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλοις ὅπως ἰαθῇτε· πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη», (Ἰακ. 5,16). Εἰς ἀπόδειξιν τῆς δυνάμεως τῆς προσευχῆς, Ἠλίας ἦν ὁμοιοπαθής ἡμῖν καί προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μή βρέξαι, καί οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καί μῆνας ἕξ», (Ἰακ. 5,17).

Ἡμεῖς οἱ τιμῶντες σήμερον τήν μνήμην τοῦ ἁγίου Ἰακώβου καί ἀκούοντες τῶν λόγων αὐτοῦ: «Πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη», (Ἰακ. 5,16), ἱκετεύσωμεν αὐτόν καί μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ εἴπωμεν- «Τόν νόμον τόν τῆς ζωῆς, τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ τέθεικας, ζωοποιῶ Πνεύματι, σύ νομοθετῶν καί φθεγγόμενος. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ ἅφεσιν τῶν πταισμάτων δωρήσασθαι ἡμῖν καί ταῖς Ἐκκλησίαις καταπέμψαι τήν εἰρήνην αὐτοῦ», Ἀμήν.

Ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς